

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

**Факультет іноземної і слов'янської філології
Кафедра практики англійської мови**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська та німецька мови)

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська та французька мови)

Перший рівень освіти

Мова навчання англійська

Суми - 2020

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теоретична фонетика англійської мови
Рівень вищої освіти	Бакалаврський
Викладач	Бондаренко Віктор Олександрович
Контактний номер викладача	095 845 46 68
Електронна адреса викладача	polylerka@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, Практичні заняття
Обсяг дисципліни за ЄКТС	3 кредити
Склад та обсяг дисципліни	10 лекцій, 5 практичних занять, 1 консультація
Консультації	Середа 12:30, аудиторія 154

2. Анотація курсу

Теоретична фонетика першої іноземної мови є однією з провідних теоретичних дисциплін. В основу курсу покладено досягнення сучасної лінгвістичної науки щодо виникнення та співіснування вимовних варіантів англійської мови. Основною засадою даного курсу вбачається комунікативний підхід до вивчення теоретичних положень фонетики англійської мови з урахуванням сучасних тенденцій існування та реалізації мовних одиниць у мовленнєвій комунікації.

3. Мета і цілі курсу

Метою теоретичного курсу є формування у студентів знань з артикуляційної та просодичної структури англійської мови і мовних закономірностей взагалі для підвищення рівня підготовки студентів з теорії мови. Ключовими засобами реалізації мети, яка передбачає формування наукового розуміння студентами теорії мови, є провідні положення класичних і сучасних праць з теоретичної фонетики як вітчизняних, так і світових науковців.

Теоретичні положення проілюстровано конкретним мовним матеріалом. Часовий ліміт даного курсу обумовлює екскурсний характер тематичного змісту.

Базовими завданнями навчальної дисципліни «Теоретична фонетика англійської мови» є:

1. *Освітнє*: формувати комунікативну компетенцію студентів, яка передбачає володіння базовими одиницями артикуляційної та просодичної систем; знання провідних концепцій вирішення теоретичних проблем теоретичної сучасної англійської мови; уміння та навички здійснення самостійних наукових досліджень з теоретичної фонетики.
2. *Розвивальне*: стимулювати формування у студентів умінь та навичок здійснення та обґрунтування компаративного аналізу провідних мовних концепцій; удосконалювати рівень володіння ключовим видами мовленнєвої діяльності.
3. *Виховне*: формувати пізнавальні інтереси у обраній професії.

В результаті вивчення даної дисципліни студенти повинні:

- *знати* базові поняття, провідні концепції вирішення теоретичних проблем теоретичної фонетики сучасної англійської мови і вміти оперувати ними;
- *вміти* оперувати ключовими категоріями теоретичної фонетики та проводити самостійні наукові дослідження.

4. Результати навчання(компетентності)

Загальні компетентності:

- Здатність використовувати набуті знання для розуміння проблем з предметної та професійної області.
- Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію іноземною мовою, мати навички адаптації та роботи в команді.
- Здатність застосовувати досягнення інформаційно-комунікаційних технологій у вирішенні професійних та життєвих завдань.
- Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів професійної етики.
- Здатність цінувати та толерантно сприймати різноманітність думок та мультикультурність.
- Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки й соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності.

Фахові компетентності:

- Здатність диференціювати одиниці сегментного та супrasegmentного рівнів мовлення.
- Здатність розпізнавати релевантні особливості артикуляційної бази англійської мови.
- Здатність транскрибувати англійські лексеми, володіючи знаннями про фонему та алофон.
- Здатність поділяти слова на склади за морфологічним та фонетичними правилами.
- Здатність правильно акцентувати англійські фонетичні слова, враховуючи основні правила акцентуації та ритмоорганізації.

- Здатність правильно розподіляти наголос у висловлюванні, керуючись правилами поділу висловлювань на ритмогрупи та синтагми.
- Здатність володіти нормами англійської ритмоорганізації висловлювання.
- Здатність вміло оформлювати дискурс інтонаційними засобами мовлення.

5. Організація курсу

Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Практичні заняття	10
Самостійна робота	58

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
6	014 Середня освіта	3	Нормативна

Тематика курсу

Тема заняття	Форма заняття	Література	Вага оцінки	Термін виконання
Тема1. Спорідненість фонетики з фізикою, психологією, фізіологією.	лекція, самостійна робота	3,8,6		лютий

Тема 2. Предмет вивчення фонетики.	лекція, самостійна робота	2,6,7,12		лютий
Тема 3. Основні галузі фонетичних знань. Артикуляційна фонетика. Аудитивна фонетика. Акустична фонетика.	лекція, самостійна робота	5,11,15,17		лютий
Тема 4. Фонетика та фонологія. Фонетична ієрархія мови.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	4,6,8,10,11, 13,16,17,	10	лютий
Тема 5. Звук та фонема. Функціонування та реалізація фонем у мові та мовленнєвій комунікації.	лекція, самостійна робота	1,3,9,12		березень
Тема 6. Класифікація англійських фонем. Голосні та приголосні.	лекція, самостійна робота	1,6,9,14		березень
Тема 7. Функції фонетики. Комунікативна та соціальна функції. Фонетика у дидактичній сфері.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	7,8,11	10	березень
Тема 8. Фонетика та мультимедійні засоби передачі звукової інформації.	лекція, практичне заняття, самостійна робота, презентація проекту	10,13,14	10	березень

Тема 9. Проблема створення штучного голосу та штучного інтелекту.	лекція, самостійна робота	10,16		квітень
Тема 10. Англійська мова як засіб міжнародної комунікації.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	2,5,6, 11,16	10	квітень
Тема 11. Британська вимовна норма та інноваційні процеси у ній.	лекція, практичне заняття, самостійна робота, презентація проекту	4,5,8,10	5	квітень
Тема 12. Американська вимовна норма та її регіональні варіації.	лекція, практичне заняття, самостійна робота, презентація відеопроєкту	4,5,8,10,13,15	5	квітень

6. Система оцінювання курсу

Лекції	Відвідування кожної лекції з написанням конспекту та виконанням бліц-тесту є обов'язковим та оцінюється у 2 бали/лекція.	20 балів
Практичні заняття	Відвідування кожного практичного заняття з повним виконанням практичних завдань є обов'язковим і оцінюється у 10 балів/семінар.	50 балів
Самостійна робота	Підготовка проекту за визначеною тематикою та складання норми АВС є допуском до складання екзамену з дисципліни та оцінюється у 5 балів.	5 балів

Екзамен	Максимальна вага екзаменаційної оцінки становить 25 балів.	25 балів
Разом		100 балів

7. Критерії оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки студента для підсумкового контролю з дисципліни (екзамен)

Бали	Рівень	Оцінка	Критерії оцінювання
21-25	А	« відмінно »	Оцінка виставляється за правильну, ґрунтовну та повну відповідь, самостійне наведення адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, творче висвітлення проблем та якісне виконання практичного завдання.
16-20	В	« добре »	Оцінка виставляється за правильну, але недостатньо розгорнуту та ґрунтовну відповідь, самостійне наведення адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, нетворче висвітлення проблем та не зовсім якісне виконання практичного завдання.
11-15	С		Оцінка виставляється за правильну, але недостатньо розгорнуту та ґрунтовну відповідь, наведення з певною допомогою викладача адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, нетворче висвітлення проблем, виконання практичного завдання з окремими негрубими помилками.

6-10	D	«задовільно»	Оцінка виставляється за в основному правильну відповідь, яка проте відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблем, помилками у наведенні прикладів до теоретичного матеріалу та недостатньо якісним виконанням практичного завдання.
1-5	E		Оцінка виставляється за в основному правильну відповідь, яка містить певні негрубі помилки, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблем, помилками у наведенні прикладів до теоретичного матеріалу та недостатньо якісним і неповним виконанням практичного завдання.
0	FX	«незадовільно»	Оцінка виставляється за неправильну, неповну відповідь, відсутність міцних знань з питань курсу, за неякісне виконання практичного завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Політика курсу

Теоретична фонетика є невід'ємною складовою професійної підготовки вчителя англійської мови і вивчення дисципліни вимагає дотримання таких правил:

- Відвідування кожної лекції з написанням конспекту та виконанням бліц-тесту є обов'язковим;
- Відвідування кожного практичного заняття є обов'язковим. Лише пропуск за поважних причин (хвороба, виняткові сімейні обставини) дає студенту право на відпрацювання пропущеного заняття під час проведення викладачем консультації (середа, 12:30);
- Презентація проекту та складання норми ABC є обов'язковою вимогою, що зараховується як виконання самостійної роботи та дає студенту право скласти екзамен з дисципліни.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Дворжецкая М.П. Методы экспериментально-фонетического исследования звучащей речи. – К., 1991.
2. Leontyeva S.F. A Theoretical Course of English Phonetics. – Moscow: Higher School Publishing House, 1985.
3. Sokolova M.A. English Phonetics. A Theoretical Course. – Moscow: Higher School Publishing House, 1997.
4. Vassiljev V.A. English Phonetics. A Theoretical Phonetics. – Moscow: Higher School Publishing House, 1985.
5. Wells J.C. Longman Pronunciation Dictionary. – London: CUP, 1997.

6. Dvorzhetskaya M.P. English Phonetics: from Theory to Practice. – K., 1981.
7. Dickushina O.J. English Phonetics. A Theoretical Course. – Moscow-Leningrad, 1965.
8. Dickushina O.J. English Phonetics. A Theoretical Course. – Moscow-Leningrad, 1965.
9. Crystal D. English as the Global language. – Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
10. Paraschuk V.Yu. Theoretical Phonetics of English. – Kirovograd, 2005.

Додаткові:

11. Бондарко Л.В. Основы общей фонетики. – Санкт-Петербург, 1991.
12. Зиндер Л.Р. Общая фонетика. – Л., 1960.
13. Brazil D. Pronunciation for Advanced Learners of English. – Cambridge: CUP, 1994.
14. Brovchenko T. A., Bant I.N. English Phonetics. – Kyiv , 1964.
15. Gimson A.C. Introduction to Pronunciation of English. – London: Edward Arnold, 1991.
16. Jones D. An Outline of English Phonetics. – Cambridge, 1918.
17. Sokolova M.A. English Phonetics. A Practical Course. – Moscow: Higher School Publishing House, 1995.